

A déli harangszó, avagy a mi Európánk

Ez az írás nem arról szól, amire a cím alapján gondolnál. Inkább hagyom, hogy annak alapján te bontakoztasd ki gondolataidat és elképzeléseidet.

Azt is tudom, hogy én elsősorban nem a „nevelést” vagy a „nagy igazságoknak” a tanítását tartom fő feladatommak, hanem egyszerűen szubjektív gondolataimnak, meggyőződéseimnek és kérdőjeleimnek a feltárását. Az ajtókat és ablakokat nyitva tartom, a valahová vagy sehová vezető ösvények kezdetét megmutatom, útravalókat kínálok, de belenyugodva abba, hogy ahhoz már nem lesz közöm, hogy azokat hasznosítja-e valaki valamikor, vagy szükségtelennek ítéli.

Országunknak az Európai Unióhoz való csatlakozásának lehetőségével kapcsolatban nem csak szakmai kérdések merülnek fel (pedig ehhez szoktattak minket), hanem nagyon is általános, személyes elvi kérdések is.

Ráadásul azzal a tudattal kell gondolkozni ezen, hogy valamikor a közeli jövőben állást kell foglalni és döntést kell hozni, s ez meghatározza majd nem csak országunk sorsát, hanem az egész kontinensét. Szükségessé válik már MOST szembenézni azzal a kérdőjelekből álló, fordított piramissal, ami elénk tárul. A kérdésekre válaszokat adunk, s azok még több új kérdést eredményeznek.

Induljunk akkor az első kihívással! Ezt az „elkerülhetetlennek” látszó megoldást vegyem egyszerűen tudomásul, és térjek ki a személyes döntés elől egy kézlegyintéssel, hogy úgysem értem? Hivatkozhatok-e homályos, főként érzelmi érvekre: „Úgyis túl sok már a bonyodalom a politikában, kusza dolog az ilyen!” (Sőt mondhatok rosszabbat is róla...) „Mi közöm hozzá, úgysem tőlem függ!”

Számomra az EU ügye egyszerűen a FENNMARADÁS, a TÚLÉLÉS kérdése. Ezt talán túlzásnak tartod, vagy ide nem nagyon illőnek. Azt gondolod, ez túl fennkölt, elvont, „fantáziadús” és irreális. Lehet, hogy így van, de mindenesetre fontosnak érzem, hogy ezeket elmondjam. Nem azért, mert feltétlenül igaz (vagy hamis), hanem azért, mert KÉRDŐJEL, ami nem biztos, hogy eszedbe jutna.

A FENNMARADÁS kérdése több, mint aminek első nekifutásra látszik. Elsősorban természetesen a magyarságnak, hagyományainknak, kultúránknak, nemzetünknek a fennmaradása (ami már most se túl biztató).

Másodszorban jelentkezik egy egész földrésznek, az európai kultúra fennmaradásának kérdése. Hogy túléli-e az egyre gyorsabban és szélesebben terjedő amerikai „kultúra” terjedését. (Persze nem a valódi amerikai kultúrára gondolok, hanem annak elüzletiesedett, aránytévészto változatára.)

Az európai kultúra századokon át a nyugati keresztény kultúrát jelentette. A mai, veszélyeztetett európai kultúra azonban már egy szekularizált (elvilágiasodott) kultúra,

s amikor fennmaradásról, túlélésről beszélünk, akkor valamiféle újateremtését, (II. János Pál pápa szavaival) újraevangelizációját is értjük rajta.

A keresztény Európa – a pápa szerint – bátya lehetne a riasztóan terjedő szektákkal szemben, sőt a keresztény irgalmat nem ismerő, szélsőséges iszlám fanatikus mozgalmakkal szemben. Nem is a hit vagy a vallás nélkül élő személyek, vagy a megbukott ateista kommunizmussal szemben, hanem azokkal a szerintem sokkal veszélyesebb, jól irányított csoportokkal szemben, akik a rosszul értelmezett semlegesség álarcába bújva Isten és a vallás ellen tevékenykednek, egy ellentmondásos, zsákutcába vezető világnézetet, torz, álhumanista elveket prédikálnak és terjesztenek, látszólag erőszakmentesen, valójában nagyon is erőszakosan. (Kezükben vannak a fegyvergyárak, ők irányítják a tőke mozgását, és tevékenységük szegénységbe, éhhalálba taszít egész embercsoportokat.)

Harmadszor tovább mennék ezzel a talán „bogaras” és egy picit félelmetesnek tűnő kérdéssel: egyáltalán a lakosság, az itt élő emberek túl fogják-e élni ezeket a zavaros, válságos évtizedeket? És ha sikerül is, hogyan, milyen áron?

Nézd a térképet, és figyeld meg, hol sűrűsödik össze leginkább a népesség: ellentétek, erőszakos összetűzések, összecsapások, merényletek, háborúk és polgárháborúk! Mennyi minden, ami veszélyezteti életedet, életünket! Nem tudom pontosan (utána kell nézni), hogy a Föld tartalékai meddig elegendőek így (nem úgy, ahogy élni kellene vele, hanem ahogy kihasználják). A környezetszennyezésről most nem is kell külön beszélnem. Azután azt sem nehéz észrevenni, hogy az ideig bevált vagy félig bevált gazdasági módszerek hogyan vallanak kudarcot sorozatosan, és hogy sokakat katasztrófa fenyeget. (Bár egy szűk rétegnek ez bizonyosan hasznot hoz.)

Vagy tekints ki az ablakon, akárhol jársz az országban vagy a határokon túl! Látni fogod, mennyire elképzelés nélkül és milyen gyorsan terjednek a városok, a lakott területek, s ennek megfelelően hogyan fogy a szabad, zöld terület! Annak ellenére, hogy majdnem minden Európa-országnak csökken a népessége, napról-napra nehezebben férünk össze ezen a földrészén... Ehhez hozzájön a tény, hogy a keleti részen zajló változások és fegyveres konfliktusok eredménye egy nyugatra való vándorlás, ami lassan megváltoztatja az etnikai térképet, és népek kultúrája és szokásai tűnnek el.

Úgy tűnik, a Föld elfáradt. Az emberek bár magabiztosnak látszanak, valójában össze vannak zavarodva. Kimerültek és reményvesztettek, mert nem látják a kiutat, nem tudnak hogyan hozzáállni ezekhez a fenyegető jelenségekhez. De nem azt jelenti, hogy ne lehetne megoldani őket, csak a tehetetlenség és bizonyos érdekek akadályozzák, hogy megoldást találjunk. A szellemi környezetszennyezés fogságából is ki kellene szabadulni ehhez, de hogyan? Ez is az egyik kérdésem.

Mégis izgalmas, és szép ez a korszak, mert megoldásra vár, és tele van kihívásokkal, tennivalókkal. Emlékeznünk kell arra, hogy a kereszténység az a vallás, ami nem

kerüli a kötelezettségeket, a tehervállalást, hanem pont fordítva: szerepet vállal egy jobb világ keresésében, s ez a munka nem más, mint a Teremtés folytatása.

A keresztény elsősorban nem az anyagi értékeket és érdekeket nézi, hanem mindig az emberből indul ki, akit felebarátjának tekint, aki neki Krisztusban testvére. Nem ellenség, hanem szeretetre méltó és IRGALOMRA szomjazó társ.

Visszatérek a fennmaradás kérdésére, de egy rövid személyes kitérővel. Sokszor felmerül bennem az én magyarságom problémája. Mit is jelent ez? Hogyan valósul meg? Mitől alakult ki? Van-e valódi magyarságtudatom? Ha igen, az miben mutatkozik meg? (Ezeket a kérdéseket feltehetném keresztény voltomról is, de az sokkal intimebb terület, túlságosan személyes ügy, ugyanakkor a leginkább meghatározó az emberekkel való kapcsolatomban, amire NAGYON FIGYELNEK!

A kitérő édesapámról szól. Magyar ember volt, aki 1927-ben kivándorolt Dél-Amerikába. (Talán egy picit a kalandvágytól is vezérelve, de biztos, hogy a nyomortól menekülve.) Magával vitte édesanyját és testvéreit. Ő sose tagadta meg odakint magyarságát, sőt szünet nélkül dolgozott a magyarságért, a magyarságnak. Édesanyám spanyol származású argentin születésű asszony. Mi ezért nem beszéltük otthon a magyar nyelvet, s ez apámat nagyon is bántotta. De a magyar történelemről (Erdély drámájáról, a trianoni szégyenről), híres emberekről, művészekről, hősekről legelső emlékeim óta tudtam, mint ahogy azt is korán elmesélték nekem, miért szól a déli harangszó.

Édesapám ötven év múltán először az esküvőmre látogatott haza Magyarországra. Tény, hogy jobban beszélt magyarul, mint sok „itt lakó”, és jobban kiigazodott Budapesten vagy az ország más helyein, mint én, aki mint diák már két éve itt voltam. Egyszóval: *ittthon volt, és ebből nem csinált semmi különös ügyet*, s ez engem nagyon meglepett!

Azután visszament Argentínába, mert érezte, tudatában volt, hogy hálával tartozik annak az országnak, amely befogadta, s neki úgy kell szeretnie, mint az anyaországát. Ott akart meghalni, ott is halt meg, de MINT MAGYAR.

Édesapámat sose hallottam siránkozni, mint a sok emigránst, hogy így vagy úgy. Nem volt ő hontalan! Bár anyagilag szegény volt, valójában nagyon is gazdag: két hazája volt. Számára e kívül is volt hely a nagyvilágon.

Befejezve ezt a kitérőt, folytatom a kérdések feltevését. Mert mindig van egy újabb kérdés, a válasz új kérdéseket szül. Ennek a fordított piramisnak csak az utolsó rétegében lehetnek a „szakmaiak”.

Botrányosnak tűnhet, de vitára bocsátom: ha a történelem során az emberek jogosnak tartottak lemondani legszűkebb környezetükről – pl. családjukról – és feláldozni egy nagyobbért: a hazáért, akkor miről jogos lemondani, szabad-e áldozatot hozni egy még nagyobbért: egy kontinensért, egy kultúráért, egy civilizációért, ami visszafordítva biztosítaná országom-családom fennmaradását?! Hol húzható határ ésszerű, jog és

ésszerűtlen, jogtalan áldozatok és lemondások között? Hol a vonal, ami elválasztja az alkalmazkodó képességet a megalkuvástól, nem is beszélve az árulásról?!

Szélesítem a panorámát, mert lehet, hogy hamarosan nem egy kontinensről lesz szó, hanem a Föld érdekében kell lemondani valamiről, ami nagyon drága számunkra... Áldozatot hozni, hogy ne csak én tudjak fennmaradni, hanem mindenkinek joga legyen hozzá. Se több, se kevesebb, mint nekem!

S végül lesz egy pillanat, amikor az egész Földet feladnám (eladnám!) az Örök Otthonért.

Szóval: hová tartozom? Ebből kiindulva: hova tartok? Mit hagyhatok el az úton, és mit kell megtartanom, hogy mindig én legyek én.

Igen: én magyar vagyok. Az is igaz, hogy európai lehetek. De elsősorban ember vagyok, Isten teremtménye, az ő gyermeke...

Európai Unió? Részemről: igen, ha keresztény. Ha megőrzi és megerősödik benne mindaz, amit a kereszténység adott neki. S ebben az európai kultúrában ott lesz a magyarságé is bőven!

Az EU-t sokszor ábrázolják úgy, mint egy hajót, ahol együtt evezünk egy még nem nagyon látható cél felé. Hagyjuk, hogy a hajó menjen az árral, és „elvi okokból” mi maradjunk ki? Menjünk az árral szemben, vagy szálljunk fel, és legalább próbáljunk elfoglalni minél előnyösebb helyet, ahonnan tehetünk azért, hogy Isten segítségével jó vizekre jussunk? Van-e értelme, oka, joga a magyarnak, hogy felszálljon erre a hajóra?

Számomra minden, amit a Magyarországról és Európáról, kultúráról és kereszténységről mondani lehet, összefoglalható ebben a két szóban: DÉLI HARANGSZÓ.

Remélem, hogy meg tudtam maradni szándékomnál, és csak kérdéseket tettem fel. Azokat, amelyek engem izgatnak, anélkül, hogy állást foglaltam volna. Ha azt érzed, hogy van egy hajlandóság bennem egy bizonyos irányban, hát az elkerülhetetlen volt. De tudod, hogy én azt az embert tisztetem, aki mindent mérlegelve saját, egyéni döntést tud hozni, s azután vállalja is annak minden következményét.

Pinczinger József tanár úr szólt így tanítványaihoz 2004 előtt.

Ő volt Laky Péter és Kiss B. Zsolt tanár urak mellett a harmadik európai humanista 1948 és 1997 között a JAG-ban. És bár édesapja az iskolaigazgató apjával volt iskolatárs a pesti piaristáknál, hatalmi érdekből távoznia kellett